

0-578 U-w

++

dot (brak)

AK
W-w

WIERZBICKA Jrene

zam. Świnzorz

pr. "Jrene"
"Elke"

2720 / WSK

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI 2720/usk

Wierzbicka Irena

zam. Świszcz

ps. "Irena", "Elka"

- I/1. Relacja ✓ K-2, 5.1-2.
- I/2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora —
- I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —
- II. Materiały uzupełniające relację ✓ K-5.1.
- III/1. Materiały dotyczące rodziny relatora —
- III/2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —
- III/3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —
- III/4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —
- III/5. Inne ... —
- IV. Korespondencja ✓ K-1, 5.1.
- .....
- .....
- .....
- V. Nazwiskowe karty informacyjne ✓ 1
- VI. Fotografie —

I1. Relacja:

- Relacja własna Terezy Świszce, wpływ do Fundacji
24.01.2001. Msp. oryg. K-2, s. 1-2.

I. DANE OSOBOWE

1. Wierzbicka Irena, Maria od 1948 nazwiska po mężu Świszcz
1a. Pseudonim używany w konspiracji – „Irena”, „Elka”
2. ur. 4 sierpnia 1921 r. w Warszawie
3. Zofia z domu Lesiak i Kazimierz Wierzbicki. Matka przed wojna i po niej nie pracowała, w czasie okupacji prowadziła sklep warzywny. Ojciec pracował w tramwajach warszawskich
4. 00-578 Warszawa, ul.

II. DANE ŚRODOWISKOWE PRZEDWOJENNE

1. Ukończone gimnazjum im. Zofii Wołowskiej na ul. Pięknej w Warszawie
2. Uczyłam się, w 939r. zostałam przyjęta do liceum im. Zofii Wołowskiej.
3. Należałam do ZHP oraz PCK

III. Działalam jako sanitariuszka w szpitalu Ujazdowskim. Opiekowałam się rannymi żołnierzami. W kampanii uczestniczył mój ojciec.

IV. ŻYCIORYS „CYWILNY” OKRESU LAT 1939-1945

Po zniszczeniu przez bomby we wrześniu 1939r. mieszkania na Raszyńskiej zamieszkiwałam z rodzicami i braćmi w trzech różne mieszkania jedno na ul. Wiśniowej drugie na Nowowiejskiej potem przy Grójeckiej. Od października 1939r. uczęszczałam do liceum chemicznego mieszczącego się przy ul. Hożej. Potem uczęszczałam na tajne komplety przygotowujące do matury, którą zdałam w 1943r. w tajnym liceum humanistycznym im. Św. Zofii. Od 1943 r. studiowałam na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Warszawskiego. Cały czas pracowałam jako urzędniczka w Ratuszu warszawskim, aby zarobić na opłacenie nauki.

V. Rannymi żołnierzami zaczęłam opiekować się już we wrześniu 1939r. w szpitalu Ujazdowskim. Tam też zostałam przeszkolona na sanitariuszkę.

Do konspiracji wstąpiłam w kwietniu 1942r. ZWZ-AK, batalion Czarnieckiego, 4 kompanii por. „Wyrwy”. Dowódca batalionu kpt. „Gozdawa”. Będąc już przeszkolona w opiekowaniu się rannymi, sama szkoliłam patrole sanitarne oraz opiekowałam się rannymi żołnierzami. Od 1.VIII 1944 do 5.X.1944 brałam udział w Powstaniu Warszawskim. Wybuch Powstania zastał mnie w Ratuszu, gdzie pracowałam aby zarobić najpierw na opłacenie szkoły, potem studiów na wydziale medycznym Uniwersytetu Warszawskiego. Od pierwszych godzin walki asystowałam mojemu stryjowi, doktorowi, kpt. Ludwikowi Wierzbickiemu - pseudonim „Dr Judym” - przy przeprowadzaniu operacji żołnierzy rannych w walce

następnie byłam z nim także w PWPW, dokąd po upadku ratusza przeniósł się szpital polowy. Z Ratusza do PWPW osobiście przeniosłam wszystkie instrumenty potrzebne do przeprowadzania operacji oraz posiadane przez oddział lekarstwa i środki opatrunkowe. Dzięki temu możliwe było w PWPW przeprowadzanie operacji ratujących życie rannym. Przez cały okres walki na Starym Mieście tzn. do 2 września 1944r. brałam w niej udział jako sanitariuszka w oddziałach „Gozdawy”. Po przejściu kanałami do Śródmieścia dalej brałam udział w walce jako sanitariuszka w Batalionie „Gozdawa” w kompanii szturmowej por. „Wyrwy”. W czasie transportu do obozu jenieckiego uciekłam z transportu.

VI. Nie byłam

VII. Nie miałam okazji. Musiałam pomagać szwagrowi dr Aleksandrowi Świszczowi skazanemu za udział w WiN na karę śmierci zamienioną następnie na dożywocie i odsiadującego karę w więzieniu we Wronkach.

VIII. Nie byłam

IX. ŻYCIORYS POWOJENNY

Dokończenie studiów medycznych najpierw w Łodzi (1946 r.) potem Uniwersytet Warszawski. Od 1950r. praca jako wolontariusz w szpitalu u prof. Witolda Orłowskiego. Od 1.I 1952 r. praca w charakterze asystenta w szpitalu Miejskim Nr 1 w Warszawie. Od 1.VI 1960r. Kierownik Przychodni Rehabilitacyjnej przy Spółdzielni Inwalidów „Świt” w Warszawie. Od 1.X 1969r. Kierownik Przychodni Specjalistycznej dla Nauczycieli w Warszawie. Od 1981r. na emeryturze. Pomimo tego w dalszym ciągu pracowałam w przychodni dla nauczycieli aż do dnia jej zlikwidowania to jest do końca grudnia 2000r.

Spółecznie leczyłam kolegów, kombatantów ze środowiska Batalionu „Gozdawa” do czasu przejścia drugiego zawału w 1988r. Za pracę społeczną na rzecz Inwalidów wojennych otrzymałam w 1989r. dyplom uznania podpisany przez Prezesa Zarządu Województwa Stołecznego ZIW p Ryszarda Kosińskiego

Anna Smiły

DOKUMENTACJA

1. Juliusz Kulesza „Sierpień przez całe życie” str. 194 wyd z roku 1994.
2. Dokumenty z okresu okupacji spaliły się w Powstaniu Warszawskim lub zaginęły po wojnie.

L. dz. 807/WSE/2001.

29.09.

II. Materiały uzupełniające relację:

- Nekrolog Irenej z Wierbickich Świszczowskiej, zm. 12.11.2002, wycinek z gazety (brak danych). Msp. oryg. K. 1, s. 1.

AK
b-w-9
II/1

12.11.2002
-11/109

T: 2720105K

Wierzbicki - Świszczowa Irena

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że w dniu 12 listopada 2002 roku zmarła
nasza najukochańsza Zona, Matka i Babcia

Irena z Wierzbickich Świszczowa

lekarz medycyny

Absolwentka Gimnazjum im. Zofii Wołowskiej w Warszawie,
uczestniczka Ruchu Oporu, sanitariuszka AK
w Powstaniu Warszawskim, długoletni lekarz
w Wojewódzkiej Przychodni dla Nauczycieli w Warszawie.

Była Człowiekiem wyjątkowym - dobrym, mądrym,
pogodnym i życzliwym ludziom.

Pozostanie na zawsze w pamięci i sercach
tych wszystkich, którzy Ją znali.

Uroczystości pogrzebowe odbędą się
we wtorek, 19 listopada 2002 roku.

O godzinie 12.00 zostanie odprawiona msza święta
w kościele Matki Bożej Różańcowej
w Zalesiu Dolnym przy ul. Modrzewiowej 2.

O godzinie 14.30 nastąpi
odpowiedzenie Zmarłej na miejsce wiecznego spoczynku
na Powązkach (Brama IV)

mąż, córka z mężem i synami, rodzina

K.4.2003

IV. Korespondencja:

- 18. V. 2001 - list D. Kr. do Jreny Świszczocej. Msp. Kserokopia,
K. 1, s. 1.

MEMORIAL
Generał Marii Wittek

Toruń 18 V 2001 r.

Pani Irena Świszczowa

l.dz.2277 WSK 2001 r

00-578 Warszawa

Szanowna Pani,

W imieniu p. prof. Elżbiety Zawackiej dziękuję za przesłanie do nas swojej relacji z przebiegu służby wojennej. Na jej podstawie założyłam teczkę osobową na Pani nazwisko o numerze inwentarza 2720/WSK. Z zainteresowaniem przeczytałam Pani relację. I w związku z tym chciałam Panią prosić o bardziej szczegółowe opisanie przebiegu służby wojennej. Poza tym, czy mogłaby Pani przysłać swoją fotografię najlepiej z lat 40-tych lub współczesną? Będzie ona cennym uzupełnieniem Pani teczki.

Szanowna Pani, cieszę się, że skontaktowała się Pani z nami. Każda nowa relacja, dzięki której przetrwa pamięć o kobietach-żołnierzach II wojny światowej, jest dla nas bardzo cenna. Jeżeli ma Pani kontakt z koleżankami z okresu okupacji to proszę spróbować namówić je do opisanie swojej służby. A może sama zechce Pani opisać losy swoich koleżanek? Czy mogłaby Pani również napisać w jaki sposób dowiedziała się o naszej Fundacji?

Załączam serdeczne pozdrowienia i liczę na dalszą współpracę z nami.

Z wyrazami szacunku

Dorota Kromp
mgr Dorota Kromp

Dokumentalistka Archiwum WSK

Załącznik:

1) Biuletyn nr 1/40/2001.

odp. me
L. dz. 804
WSK 01.

J. 2720/WSK

AK
Warszawa

++ 2002

WIERZBICKA Irena

zam. Świszcz

ps. "Irena", "Elka" 945

v. Nazwiskowe karty informacyjne: 1

AK 4-4a

T: 2720/4JK
SKWISZCZOLKA Irena
2 d. WIERZBICKA

Z głębokim żalem zawiadamiamy
że w dniu 12 listopada 2002 roku zmarła
nasza najukochańsza Żona, Matka i Babcia

Irena z Wierzbickich
Świszczowa
lekarz medycyny

Absolwentka Gimnazjum im. Żofi Wrotkowskiej w Warszawie,
uczestniczka Ruchu Oporu, sanitariuszka AK
w Powstaniu Warszawskim, długoletni lekarz
w Wojewódzkiej Przychodni dla Nauczycieli w Warszawie.

Była Człowiekiem wyjątkowym - dobrym, miłym,
pogodnym i życzliwym ludziom.

Pozostanie na zawsze w pamięci i sercach
swoich współzastalców, którzy ją znali.

Funeraria i pogrzebowe odbyły się
we wtorek, 19 listopada 2002 roku.
O godzinie 12:00 zostanie odprawiona msza święta
w kościele Matki Bożej Kozłowiej
w Zalesiu Dolnym przy ul. Modrzewowej 2.
O godzinie 14:30 nastąpi
odpowiednie Zmarłej za miłośce wędrownego spoczynku
na Powązkach (brama IV)

mpz, ciotka z mężem i synami, rodzina

Maki II.03

WIERZBICKA Irene

